

talt sig for Fornyelse, ledsaget denne Udtalelse med forskellige Bemærkninger. 231 Landkommuner og 2 Købstæder udtaler, at de ønsker Lovens Bestemmelser indskrænket til kun at omfatte Hjælp til vanskeligt stillede Personer, gamle eller svagelige, trængende Enker o. s. v., nogle peger særlig paa en Brændselsprisregulering til Vinter for Statskassens Regning.

Det næste, Udvalget ønskede Oplysninger om, var Lønarbejdernes nuværende Lønningsniveau i Forhold dels til Lønningsniveauet i 1914 og dels til Dyrtiden samt om Stats- og kommunale Tjenestemænds Lønningsniveau i Forhold dels til Lønningerne i 1914 og dels til Dyrtiden. Dette Spørgsmaal er besvaret i Skrivelser fra Statistisk Departement, der findes optagne som Bilag til Lovforslaget. Det fremgaar heraf, at Departementet mener, at Lønarbejdernes Timefortjeneste maatte siges i Oktober 1918 at være stegt med 100 pCt. i Forhold til Niveauet i 1914. Stigningsprocenten er omtrent den samme i Hovedstaden og i Provinsbyerne. Endvidere er der efter Oktober 1918 ved Fornyelse af Overenskomsterne i en Række Fag sket yderligere Forhøjelser i Lønsatserne, Forhøjelser, som dog delvis er bestemte til at dække en samtidig foretagen Nedsættelse af Arbejdstidens Timetal. Som Hovedresultat af denne Udtalelse af Statistisk Departement maa man vist sige, at Lønarbejdernes Prisniveau er stegt med mindst 100 pCt. Hvad angaar Dyrtidsprisniveauet, er det til Januar 1919 beregnet at være 90 pCt. over Niveauet i 1914, saaledes at Forholdet imellem Lønarbejdernes Stilling og Prisniveauet nu skulde være det samme som før Krigen.

Hvis man ser paa den anden Del af Spørgsmaalet, nemlig Tjenestemændenes Lønniveau, vil man se, at indenfor Etablerne, indenfor Ministeriernes Centraladministration og indenfor de kommunale Tjenestemænd i København har de allerlavest lønnede naaet en Forhøjelse dels ved Løntillæg, dels ved Dyrtidstillæg af ca. 100 pCt., men det er ogsaa kun de allerlaveste Lønninger, 1 000, 1 200 og 1 300 Kr., som er naaet op til en Forhøjelse af 70, 80, 95 — 96 pCt. Saa snart man naar højere op, vil man se, at Stigningerne i Indtægt er betydelig mindre. Der er vedføjet Lovforslaget et udførligt Bilag fra Statistisk Departement, hvortil jeg vil henviser dem, der vil studere Spørgsmaalet nøjere.

Som Hovedresultat heraf tør jeg maaske

sige, at de allerlavest lønnede Etatstjenestemænds Løn er kommet paa Højde med Prisniveauet, men deres Løn var ogsaa overordentlig lav, før Krigen udbrød, saa lav, at den vel var nede paa et rent Leve-minimum, men for alle de andre er Prisniveauets Stigning langt fra dækket.

Endelig anmodede Udvalget om, at der fremskaffedes Oplysninger om Prisen for almindelige Brændselsprodukter i forskellige Dele af Landet, sammenlignet med Priserne i 1914, samt Normaludgifterne til Brændsel og Lys for Familier med en Indkomst fra 1 500 til 3 000 Kr., sammenlignet med de tilsvarende Udgifter i 1914. Spørgsmaalet findes besvaret i Skrivelser fra Statistisk Departement og fra Brændselsnævnet, hvori der paavises en Prisstigning paa Brændselsprodukter af ca. 500 pCt., medens det synes at være vanskeligere at beregne, hvad et Normalforbrug til Brændsel og Belysning for en Familie af den omtalte Indtægtsklasse andrager. Dog er man skønmæssigt naaet til, at Stigningen vel maa siges at være 168 pCt.; Statistisk Departement tilføjer, at dette er stærkt paavirket af de betydelige Nedsættelser af Kokspriserne, som Hovedstaden har ydet. Der er givet en Oversigt over Prisen paa Brændsel i forskellige Egne af Landet.

Jeg har nu gjort Rede for de Spørgsmaal, som blev stillet, og hvis Besvarelse jeg i Overensstemmelse med Udvalget har ment maatte være afgørende med Hensyn til, hvorledes en Fornyelse af Dyrtidsloven skulde se ud, og det forekommer mig, at det Indtryk, som Besvarelsene giver, er dette, at en Fornyelse af Dyrtidsloven for saa vidt er nødvendig, som dens Bortfald nu ikke vilde være forsvarlig, men at paa den anden Side Tiden utvivlsomt er inde til gradvis at lade foregaa en Nedgang i de kommunale og statslige Dyrtidsforanstaltninger, idet Oplysningerne om Indtægtsniveauet har givet det Resultat, at Arbejdernes Lønniveau er naaet op i Højde med Prisniveauet. Dermed er vel for en meget væsentlig Del af den vanskeligt stillede Del af Befolkningen Spørgsmaalet om Dyrtidsforanstaltninger besvaret. For alle fastlønnede Embedsmænd og Tjenestemænds Vedkommende maa det imidlertid siges, at Dyrtidsforanstaltningerne fremdeles er absolut nødvendige i samme Omfang som hidtil, hvis ikke en Regulering af Lønningerne bringer ogsaa deres Indtægter i Højde med Prisniveauet. Det er under Forudsætning af, at den kommende Lønrevision vil bringe et tilfreds-